

**EVROPSKA KOMISIJA
ZA BOJ PROTI RASIZMU IN NESTRPNOSTI**

**SPLOŠNOPOLITIČNO PRIPOROČILO
ŠT. 1:**

**BOJ PROTI RASIZMU,
SOVRAŠTVU DO TUJCEV,
ANTISEMITIZMU IN NESTRPNOSTI**

Strasbourg, 4 Oktober 1996

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Obiščite našo spletno stran: www.coe.int/ecri

Evropska komisija za boj proti rasizmu in nestrpnosti:

se sklicuje na izjavo, ki so jo voditelji držav in vlad držav članic Sveta Evrope sprejeli na Dunajskem vrhu 8. in 9. oktobra 1993;

se sklicuje na to, da so bili v akcijskem načrtu za boj proti rasizmu, sovraštvu do tujcev, antisemitizmu in nestrpnosti, ki je zasnovan kot del te izjave, odbori ministrov povabljeni, da ustanovijo Evropsko komisijo za boj proti rasizmu in nestrpnosti z nalogo in pristojnostjo, da med drugim izoblikuje splošnopolitična priporočila za države članice;

se zaveda predlogov, vsebovanih v priporočilu št. 1275 o boju proti rasizmu, sovraštvu do tujcev, antisemitizmu in nestrpnosti, ki jo je sprejela Parlamentarna skupščina Sveta Evrope 28. junija 1995;

je prepričana, da je za uspešno nasprotovanje rasizmu, sovraštvu do tujcev, antisemitizmu in nestrpnosti potreben trajen in celovit pristop, ki se kaže v širokem spektru ukrepov, ki se dopolnjujejo in medsebojno krepijo ter pokrivajo vse vidike življenja;

priznava družbeno, gospodarsko in pravno raznovrstnost držav članic in potrebo po posebnih ukrepih na tem področju, ki bodo izražali to raznovrstnost;

se zaveda, da se proti rasizmu, sovraštvu do tujcev, antisemitizmu in nestrpnosti ni mogoče boriti samo z zakonskimi ukrepi, vendar pa poudarja, da so zakonski ukrepi kljub temu izredno pomembni, in da ob neizvajanju ustrezne obstoječe zakonodaje na splošno izgublja verodostojnost vsako drugo ukrepanje proti rasizmu in nestrpnosti;

se sklicuje na to, da lahko srednjeročne in dolgoročne usmeritve v preprečevanje, ki temeljijo na izobraževalnih in drugih ukrepih, bistveno omejijo različne oblike rasizma, sovraštva do tujcev, antisemitizma in nestrpnosti in zato podpira pobude, sprejete v Svetu Evrope, zlasti v zvezi s poučevanjem zgodovine, kakor tudi Priporočilo št. (84)18 o usposabljanju učiteljev za vzgojo medkulturnega razumevanja, zlasti v povezavi z migracijo, ter Priporočilo št. (85)7 o poučevanju in učenju o otrokovih pravicah v šolah;

priznava dejavno vlogo, ki jo lahko imajo mediji za širjenje kulture strpnosti in medsebojnega razumevanja;

želi ob drugih prizadevanjih na mednarodni ravni s tem prvim splošnopolitičnim priporočilom učinkovito pomagati državam članicam v boju proti rasizmu, sovraštvu do tujcev, antisemitizmu in nestrpnosti s predlogi za konkretne in posebne ukrepe na nekaterih področjih, ki so za to še posebej primerni, in zato

priporočam vladam držav članic, da:

A. V ZVEZI S PRAVNIM REDOM, KAZENSKIM PREGONOM IN SODNIMI PRAVNIMI SREDSTVI

- zagotovijo, da državni pravni red na visoki ravni, na primer v ustavi ali ustavnem zakonu, vsebuje zavezo države, da bo vse ljudi enako obravnavala in se borila proti rasizmu, sovraštvu do tujcev, antisemitizmu in nestrpnosti;
- podpišejo in ratificirajo ustrezne mednarodnopravne akte, ki so naštetih v dodatku;
- zagotovijo, da je kazensko, civilno in upravno pravo države izrecno in še posebej naravnano proti rasizmu, sovraštvu do tujcev, antisemitizmu in nestrpnosti in da med drugim določa:
 - da je razlikovanje pri zaposlovanju ter pri dobavi blaga in storitev ljudem nezakonito;
 - da so rasistična ravnanja in dejanja iz sovraštva do tujcev strogo kaznovana, na primer tako:
 - da so ob opredelitvi splošnih kaznivih dejanj dejanja rasnega razlikovanja ali sovraštva do tujcev opredeljena kot posebna kazniva dejanja;
 - da je mogoče posebej upoštevati rasistične ali do tujcev sovražne motive storilca kaznivega dejanja;
 - da je kazniva dejanja rasnega razlikovanja ali sovraštva do tujcev mogoče kazensko preganjati po uradni dolžnosti;
 - da so v skladu z obveznostmi, ki jih je država prevzela po ustreznih mednarodnih aktih in zlasti z 10. in 11. členom Evropske konvencije o človekovih pravicah,

ustna, pisna, avdiovizualna in druge oblike izražanja, vključno z elektronskimi mediji, ki podžigajo sovraštvo, razlikovanje ali nasilje proti rasnim, narodnostnim, narodnostnim ali verskim skupinam ali proti njihovim članom zato, ker taki skupini pripadajo, so zakonito uvrščena med kazniva dejanja, kar velja tudi za proizvodnjo, distribucijo ali skladiščenje za distribucijo takega gradiva;
- v skladu s prej omenjenimi mednarodnimi obveznostmi sprejmejo ustrezne, po potrebi tudi zakonske ukrepe, za boj proti rasističnim organizacijam, zavedajoč se, da te lahko ogrožajo človekove pravice manjšinskih skupin; med ukrepi je lahko tudi prepoved takih organizacij, kadar bi to po njihovem mnenju lahko prispevalo k boju proti rasizmu;
- zagotovijo, da je široka javnost seznanjena z zakoni za boj proti rasizmu, sovraštvu do tujcev, antisemitizmu in nestrpnosti;

- zagotovijo, da ima kazenski pregon kaznivih dejanj rasizma ali sovraštva do tujcev prednost in se dejavno in dosledno izvaja;
- zagotovijo, da se zbirajo in objavljajo natančni podatki in statistike o številu kaznivih dejanj rasizma ali sovraštva do tujcev, ki so bili prijavljeni policiji, o številu primerov, ki so kazensko preganjani, o razlogih za opustitev kazenskega pregona in o izidih primerov, ki so bili kazensko preganjani;
- zagotovijo, da so žrtvam razlikovanja na voljo pravna sredstva po kazenskem ali po upravnem in civilnem pravu, po katerem so lahko zagotovljene denarne ali druge odškodnine;
- zagotovijo, da je žrtvam razlikovanja pri iskanju pravnega varstva na voljo ustrezna pravna pomoč;
- zagotovijo, da se ljudje zavedajo, da si jim na voljo pravna sredstva in možnosti, in da poznajo dostop do njih;

B. V ZVEZI S POLITIKAMI NA ŠTEVILNIH PODROČJIH

- ukrepajo na področjih izobraževanja in obveščanja, da s tem krepijo boj proti rasizmu, sovraštvu do tujcev, antisemitizmu in nestrpnosti;
- sprejemajo politike, ki povečujejo ozaveščenost o bogastvu, ki ga družbi prinaša kulturna raznovrstnost;
- raziskujejo naravo, vzroke in izrazne oblike rasizma, sovraštva do tujcev, antisemitizma in nestrpnosti na lokalni, regionalni in državni ravni;
- zagotovijo, da so učni načrti v šolah, na primer pri poučevanju zgodovine, sestavljeni tako, da povečujejo cenjenost kulturne raznovrstnosti;
- ustanavljajo in podpirajo tečaje za pospeševanje kulturne občutljivosti, ozaveščenost glede predsodkov, in poznavanje pravnih vidikov razlikovanja za tiste, ki so odgovorni za postopke kadrovanja in napredovanja na delovnem mestu, za vse, ki imajo neposreden stik z javnostjo in za tiste, katerih naloga je zagotoviti, da ljudje v organizacijah upoštevajo norme in politike nerazlikovanja in enakih možnosti;
- zlasti zagotovijo, da je tako usposabljanje uvedeno in stalno poteka za policijo, službe kazenskega pravosodja, osebje v zaporih in za tiste, ki se ukvarjajo z nedržavljanji, zlasti z begunci in iskalci zatočišča;
- spodbujajo javne uslužbenke, da se zavedajo, kako zaželeno je, da se v svojih izjavah v javnosti zavzemajo za strpnost;
- zagotovijo, da policija enako obravnava vse člane družbe in se izogiba vsakemu dejanju rasizma, sovraštva do tujcev, antisemitizma in nestrpnosti
- razvijajo formalne in neformalne organizacijske oblike za dialog med policijo in manjšinskimi skupnostmi in zagotovijo, da obstaja mehanizem za neodvisno preiskavo pojavov in področij nesoglasij med policijo in manjšinskimi skupinami;

- spodbujajo zaposlovanje pripadnikov manjšinskih skupin v javnih službah na vseh ravneh, zlasti pri policijskem in pomožnem osebju;
- zagotovijo, da vse javne službe poskrbijo za to, da so brez razlikovanja dostopne vsem članom družbe in da imajo vsi dostop do javnih storitev, kot so zdravstvo, storitve socialne službe in izobraževanje;
- sprejmejo posebne ukrepe, kot je na primer zagotavljanje ciljno usmerjenega obveščanja, da zagotovijo, da imajo vse upravičene skupine dejansko enak dostop do teh storitev;
- pospešujejo in povečujejo resnično enake možnosti z zagotavljanjem posebnega usposabljanja, ki naj ljudem iz manjšinskih skupin pomaga priti na trg delovne sile;
- začno raziskovati običajne razlikovalne postopke in ovire ali izključevalne mehanizme v javnem in zasebnem stanovanjskem sektorju;
- zagotovijo, da se družbena stanovanja dodeljujejo na podlagi javno objavljenih pravičnih meril, kar pomeni, da zagotavljajo enak dostop vsem upravičencem ne glede na narodnostno poreklo;
- kjer in kadar je primerno, v skladu z evropsko zakonodajo, predpisi in priporočili o varstvu podatkov in varovanju zasebnosti zberejo podatke, ki bodo pomagali pri ocenjevanju in vrednotenju položaja in izkušenj skupin, ki so posebej občutljive za pojave rasizma, sovraštva do tujcev, antisemitizma in nestrpnosti, ker je na teh področjih težko razvijati in uspešno izvajati politike brez dobrih podatkov

DODATEK

Seznam ustreznih mednarodnopravnih aktov

- Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Evropska konvencija o človekovih pravicah) (1950) in njeni dodatni protokoli
- Konvencija Združenih narodov o statusu beguncev (1951)
- Konvencija Mednarodne organizacije dela o diskriminaciji pri zaposlovanju in poklicih (1958)
- Evropska socialna listina (1961) in njeni dodatni protokoli
- Konvencija Unesca proti razlikovanju v izobraževanju (1960)
- Mednarodna konvencija o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije (1965)
- Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah (1966)
- Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah (1966) in njegov prvi dodatni protokol
- Evropska listina za jezike regij ali manjšin (1992)
- Okvirna konvencija za zaščito narodnih manjšin (1995)

